

Raadsstuk

Onderwerp: Depot kunstcollectie Frans Hals Museum

Reg.nummer: 2010/2704

1. Inleiding

Reeds jaren is de urgente noodzaak bekend van een nieuw depot voor de kunstcollectie van de gemeente Haarlem, in beheer door het verzelfstandigde Frans Hals Museum. De huidige depotruimtes van het museum voldoen niet aan de eisen en de collectie wordt onvoldoende beschermd tegen o.a. vocht en wind. De zolderruimtes aan het Groot Heiligland 62 zijn te klein en hebben niet de juiste bewaaromstandigheden om de collectie van circa 20.000 kunstvoorwerpen te bewaren. Gevolg is grootschalige schade, versneld verval en een met asbest besmette kunstcollectie. Deze verontreinigde collectie wordt nu schoongemaakt en een deel is reeds overgebracht naar een extern depot. De met asbest verontreinigde ruimten zullen vanaf mei 2010 -direct na de huidige Judith Leyster-expositie- worden gesaneerd (zie B&W-nota 'Kredietaanvraag Frans Hals Museum' kenmerk 2009/42079).

Voor de benodigde depotruimte is oorspronkelijk gekozen voor een separaat depot in de Waarderpolder. Maar de investeringskosten hiervan bleken veel hoger dan de raming die in het investeringsplan van de gemeente is opgenomen. Vervolgens is de mogelijkheid onderzocht om het depot te combineren met het gebouw van het Centrum voor Cultuureducatie en Vrije Tijd (CCVT) op het Nieuwe Energie-terrein. Voordeel van deze combinatie is het delen van de grondkosten.

In de afgelopen maanden van dit onderzoek is het Frans Hals Museum - op verzoek van de gemeente - op zoek gegaan naar een alternatief voor nieuwbouw, namelijk huur van depotruimte. Het voordeel hiervan is dat er geen ruim € 4 mln investering nodig is en dat beheerskosten (bewaking, energie, onderhoud enz) gedeeld kunnen worden door gemeenschappelijk gebruik met andere huurders. Tevens is het voor de solvabiliteit van Haarlem gunstiger om niet zelf te bouwen. Een ander voordeel is dat met het huren van depotruimte de kunstcollectie van Haarlem opgeslagen en beheerd wordt in een depotruimte die voldoet aan de laatste eisen die aan een dergelijke ruimte gesteld worden.

In het onderzoek was een depot beoogd van 2.000m²; het museum heeft dit inmiddels verder weten te reduceren tot 1.500m² benodigde depotruimte. Uit de oorspronkelijke raming is nog een aantal benodigde ruimten gehaald, die in het te bouwen depot reeds aanwezig zijn en door het museum separaat naar behoefte kunnen worden gehuurd.

Offerte depotruimte firma Gerlach

Inmiddels is er aan het museum een aantrekkelijke huuraanbieding voor een depotruimte gedaan door de firma Gerlach te Amsterdam, een erkend kunsttransportbedrijf.

De Stichting Frans Hals Museum | De Hallen Haarlem kan 1.500m² huren in een nieuw te bouwen depot in het westelijk havengebied van Amsterdam. Dit gebouw voldoet aan alle daartoe gestelde eisen en (museale) normen voor verantwoorde opslag van kunstwerken. De oplevering van dit depot is voorzien in voorjaar 2011. Behalve de kunstopslag van de firma Gerlach zelf is er inmiddels ook 2.000 m² verhuurd aan veilinghuis Christie's. De gezamenlijke huisvesting van diverse kunstbeherende instellingen levert zoals gemeld een aantal voordelen op.

Verhuur van 1.500 m2 aan de stichting Frans Hals Museum | De Hallen Haarlem kan voor een huurprijs van € 135.000,- excl. BTW per jaar, inclusief gas, water, licht en inclusief onderhoud gebouw, onderhoud klimaatinstallatie, onderhoud beveiligingsinstallatie, computeraansluiting en toegangssysteem. Bijkomende jaarlijkse kosten bedragen maximaal € 30.000,- voor gebruik van gespecialiseerde ruimten, telefonie en vervoer.

De inrichtingskosten van het depot worden geraamd op maximaal € 590.000,-. Hiervoor worden ca. 335 schilderijenrekken, ca. 65 ladekasten en ca. 200 stellingkasten aangeschaft. Tevens zijn de montagekosten hierin inbegrepen. Voor de financiering van de depotinrichting zijn twee varianten mogelijk die nog nader onderzocht worden. De keuze moet gemaakt worden tussen het verstrekken van een investeringsbijdrage of van een geldlening ter hoogte van de benodigde inrichtingskosten door de gemeente aan de stichting. De werkelijke kosten van de depotinrichting kunnen mogelijk nog iets lager uitvallen, waardoor ook de jaarlijkse afschrijvingskosten gereduceerd kunnen worden. Het benodigde krediet blijft binnen het begrote investeringsbedrag.

Eenmalig bedragen de verhuiskosten van de collectie maximaal € 130.000,-. De kunstwerken moeten vanuit de huidige verschillende opslaglocaties worden overgebracht naar het depot van Gerlach. Het betreft hier niet alleen de transportkosten, maar ook de kosten van inpakmateriaal, de inhuur van externe hulp bij het inpakken van de kunstwerken en de kosten voor logistieke ondersteuning.

Jaarlijkse kosten (excl. BTW) huur 1.500m2 bij firma Gerlach te Amsterdam:

-huurkosten (€ 90,- per m2)	€ 135.000,- ¹
-servicekosten	€ 30.000,-
-afschrijvingskosten inrichting	€ 59.000,-
	---- +
Totaal	€ 224.000,-
Enmalige verhuis- en inrichtingskosten	€ 130.000,-

Investeringsplan gemeente Haarlem

In het Investeringsplan van de gemeente Haarlem is een bedrag van € 4,2 mln gereserveerd voor het nieuw te bouwen depot Frans Hals Museum. In maart 2008 is door de gemeenteraad een voorbereidingskrediet van € 142.620,- beschikbaar gesteld voor de voorbereiding van het nieuw te bouwen depot aan de Minckelersweg. Er is een uitvoerig programma van eisen voor het depot opgesteld, waarna het project door nieuwe ontwikkelingen vervolgens is ondergebracht in het nieuw te bouwen CCVT. Er is in totaal € 124.252,30 besteed van het voorbereidingskrediet. In november 2008 is besloten het nog resterende budget hiervan te reserveren voor het CCVT, inclusief depot Frans Hals Museum. Het reeds bestede krediet dient nu versneld te worden afgeschreven.

Het besluit wordt gedekt uit de vrijval van de kapitaalslasten i.v.m. het niet doorgaan van de investering in een nieuw depot (investeringspost 8410007). De baten van het besluit bedragen € 61.000,- in 2010 en € 86.000,- in 2011 (zie bijlage A voor de berekening). De raad wordt over de definitieve kosten van het depot en de inrichting in de loop van 2010 nader geïnformeerd.

---

¹ De jaarlijkse indexering van de huurkosten is niet in de berekening opgenomen.

2. Voorstel aan de raad

1. Het college verzoekt de raad in te stemmen met de huur van 1.500m² depotruimte door de Stichting Frans Hals Museum | De Hallen Haarlem voor de opslag van haar kunstcollectie bij de firma Gerlach te Amsterdam
2. Het college verzoekt de raad aan de Stichting Frans Hals Museum | De Hallen Haarlem vanaf 2011 voor het depot jaarlijks een aanvullend subsidie te verlenen van maximaal € 165.000,- als bijdrage in de huur- en servicekosten
3. Het college verzoekt de raad in te stemmen met de kosten voor de depotinrichting van maximaal € 590.000,-
4. Het college verzoekt de raad maximaal € 130.000,- beschikbaar te stellen als bijdrage in de verhuiskosten van de kunstcollectie van het Frans Hals Museum
5. De kosten van het besluit bedragen m.i.v. 2011 € 224.000,-. In 2010 bedragen de eenmalige verhuiskosten € 130.000,- en de afschrijvingskosten van het voor een te bouwen depot door de raad in 2008 verleende voorbereidingskrediet € 124.252,30. Het besluit wordt gedekt uit de vrijval van de kapitaalslasten i.v.m. het niet doorgaan van de investering in een nieuw depot (investeringspost 8410007). De baten van het besluit bedragen € 61.000,- in 2010 en € 86.000,- in 2011 (zie bijlage A voor de berekening)
6. De betrokkenen ontvangen na besluitvorming informatie over dit besluit
7. Het college stuurt dit voorstel naar de gemeenteraad, nadat de commissie Ontwikkeling hierover een advies heeft uitgebracht

3. Beoogd resultaat

Met de huur van 1.500m² depotruimte in het gebouw van de firma Gerlach wordt de collectie van het Frans Hals Museum verantwoord opgeslagen. Dit komt het behoud van de collectie ten goede. De samenwerking met dit kunsttransportbedrijf en veilinghuis Christie's in het gebouw levert een aanzienlijke kostenbesparing in de investeringslasten op dankzij het gemeenschappelijk gebruik van een restauratieatelier en quarantaineruimte. Andere voordelen zijn het gezamenlijk beheer, de beveiliging van het gebouw en een beoogde kwantumkorting op de aanschaf van de depotinrichting.

4. Argumenten

Huur van de depotruimte in Amsterdam-West lost het collectiebeheerprobleem in het Frans Hals Museum op. De verwachting is dat de jaarlijkse huursom met afschrijving in ieder geval minder is dan de kosten voor nieuwbouw en exploitatie van een eigen, gemeentelijk pand. De laagste taxatie van de jaarlijkse kosten van 1.500m² is € 185.000,-, dus ongeveer € 20.000,- meer dan de aanbieding van Gerlach aan het museum. Deze besparing op de exploitatiekosten is een belangrijk argument om te kiezen voor huur.

Huur van depotruimte is goedkoper en efficiënter dan nieuwbouw, terwijl ook de kwaliteit en continuïteit van het beheer in deze variant in ruime mate gewaarborgd wordt. De exploitatielasten zijn lager dan bij nieuwbouw, er zijn geen eigen beheerskosten, er zijn minder risico's op overschrijdingen e.d en er is in de behoefte van een depot snel te voorzien.

Een nadeel van huur is – naast de looptijd van 20 jaar – dat het depot niet in gemeentelijk eigendom komt en er geen restwaarde overblijft.

5. Kanttekeningen

Vershillende aanbieders van geklimatiseerde opslagruimten hebben zich de afgelopen tijd bij het museum gemeld. In vergelijking tot de aanbidding van de firma Gerlach zijn de huurkosten per m2 aanzienlijk hoger. Bovendien is er geen sprake van synergievoordeel door de beoogde samenwerking met andere collectiebeherende instellingen, zoals een besparing op inrichtingskosten van het depot bij gezamenlijke aanbesteding hiervan.

Daarnaast is al enkele jaren geleden een aantal locaties in Haarlem en omgeving uitvoerig door het Frans Hals Museum op geschiktheid onderzocht. Verschillende locaties zijn indertijd reeds ongeschikt bevonden als depotruimte van het museum.

6. Uitvoering

De Stichting Frans Hals Museum | De Hallen Haarlem zal na akkoord van de gemeente een huurovereenkomst voor 20 jaar met de firma Gerlach ondertekenen. Na de looptijd wordt beoogd deze overeenkomst te verlengen. De oplevering van het depot is voorzien in voorjaar 2011. Spoedig na oplevering kan het depot door het museum in gebruik worden genomen.

7. Bijlagen

Bijlage A: Overzicht kosten huurvariant depot Frans Hals Museum.

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris

de burgemeester

8. Raadsbesluit

De raad der gemeente Haarlem,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders

Besluit:

1. De raad stemt in met de huur van 1.500m2 depotruimte door de Stichting Frans Hals Museum | De Hallen Haarlem voor de opslag van haar kunstcollectie bij de firma Gerlach te Amsterdam
2. De raad verleent aan de Stichting Frans Hals Museum | De Hallen Haarlem vanaf 2011 voor het depot jaarlijks een aanvullend subsidie te verlenen van maximaal € 165.000,- als bijdrage in de huur- en servicekosten
3. De raad stemt in met de kosten voor de depotinrichting van maximaal € 590.000,-
4. De raad stelt maximaal € 130.000,- beschikbaar als bijdrage in de verhuiskosten van de kunstcollectie van het Frans Hals Museum
5. De kosten van het besluit bedragen m.i.v. 2011 € 224.000,-. In 2010 bedragen de eenmalige verhuiskosten € 130.000,- en de afschrijvingskosten van het voor een te bouwen depot door de raad in 2008 verleende voorbereidingskrediet € 124.252,30. Het besluit wordt gedekt uit de vrijval van de kapitaalslasten i.v.m. het niet doorgaan van de investering in een nieuw depot (investeringspost 8410007). De baten van het besluit bedragen € 61.000,- in 2010 en € 86.000,- in 2011 (zie bijlage A voor de berekening)

Gedaan in de vergadering van

De griffier

De voorzitter

